

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Ермила Швайцер
НМА „Проф. Панчо Владигеров“

за дисертационния труд на

Калина Иванова Дечева–Петкова

докторант самостоятелна форма на обучение,
докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“,
катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“,
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив

с научен ръководител: проф. д-р Тони Шекерджиева – Новак

на тема

**„ЕЗИКЪТ КАТО ОБЕДИНЯВАЩ ФАКТОР В РАБОТАТА С
МУЗИКАЛНОСЦЕНИЧНИТЕ ИЗКУСТВА”**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“,
направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

На основание на решение на Факултетния съвет при факултет „Музикална педагогика“ от 20.09.2024 за откриване на процедура по защита на дисертационния труд на Калина Дечева-Петкова, ми бяха предоставени следните материали: автобиография на кандидата, дисертационния труд, автореферат, справка за приносния характер на дисертацията, списък с публикации по темата.

Кратки биографични данни: Калина Дечева-Петкова завършва специалност Английска филология през 1995 г. в ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. В момента е старши преподавател в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, с изследователски интереси в областта на приложната лингвистика, влиянието на музиката върху оптимизиране на обучението по чужд език на студентите по изкуства, езикът като свързващ фактор в работата с музикално-сценичните изкуства,

микролърнинг за езиково обучение на студенти по изкуства. Има многобройни участия в конференции и семинари в областта на чуждо-езиковото обучение, писмения превод и англоезичната литература. Дисертантката представя впечатляващ списък с публикации, който доказва нейния траен интерес към проблематиката на връзките между словото и музиката.

Разработката е много актуална с тематиката си и търси концепции за езиковото развитие на вокалните изпълнители, които неизбежно са конфронтирани с различни езикови предизвикателства. Авторката предлага модели за овладяването на фонетичните особености и семантика на чуждия език с идеята, че това допринася за по-качествени музикално сценични изпълнения и води до повишаване на удовлетвореността на самите изпълнители. Езикът се разглежда като мост между изпълнителя и публиката, както и като свързващ фактор в артистичната трупа по време на работа над музикално-сценичното произведение.

Изследователските методи са емпирични и теоретични. Емпиричните включват проучване и изследване на наличната литература по темата, анкети, интервюта, наблюдение, а теоретичните - сравнителни изследвания, анализи и обобщения.

Дисертационният труд е с обем 225 страници, структурирани в увод, три глави, заключение, библиография и приложения.

В увода авторката обосновава избора на тема на дисертационния труд, който е свързан с преподавателската ѝ работа със студенти от вокалните класове и трудностите, които те срещат при изпълнения на чужд език и по-специално на английски език.

В **първа глава** [г-жа Дечева](#) разглежда езикът като средство за комуникация, който има и мислооформяща функция от една страна, а от друга - кодираща и експресивна такава. Направен е синтезиран исторически преглед на произхода на езика, като авторката анализира основни теории по темата. Специално внимание е отделено на езика-текст в музикалното произведение и ролята му на мост, който свързва автора, изпълнителя и слушателя. В отделни подточки са разгледани спецификите на фонетиката на английския език и връзката между словесния текст и музиката.

Във **втора глава** авторката анализира някои трудности по отношение на езика при поставяне на репертоар на английски език, въз основа на работата ѝ с мултинационална група от студенти по поставянето на едноактната джаз-опера операта

„Тъжен понеделник“ на Джордж Гершуин. Разгледани са различни методи за постигане на по-добра артикулация и дикция – аудио-лингвален метод, повторение, философията на метода Сузуки. Разгледани са и някои специфики при работата със студенти от Китай, свързани със слабости на обучението по английски език в тяхната родна страна - липсата на комуникативен подход и на логически интегрирано преподаване.

Трета глава е посветена на мотивационни техники за стремеж към високо качество на възпроизвеждане на езика. Авторката анализира водещи теории за мотивация и изяснява етимологията на термина „мотивация“. Разгледан е подробно трудът на Карол Дук „Теории на АЗ-а. Ролята им за мотивация и развитие на личността“, в който се полемизират въпросите на личностната нагласа и представа за успех и разделението на две групи по тази линия: групата на фиксираната нагласа на ума, и групата на нагласата за растеж на ума, и съответните резултати при преодоляване на трудности в процеса на обучение. В отделна подточка е разгледан текстът като важен фактор при осъществяването на връзка между музикално-сценичната творба и нейната публика.

В **Заключението** Дечева потвърждава тезата си за езика като обединяващ фактор в работата с музикално-сценични произведения и свързващо звено между автор, изпълнител и публика.

Посочени са шест приноса на дисертационния труд, с които изцяло се съгласявам.

Дисертантката има три научни публикации по темата. Авторефератът, с обем 59 стр. напълно отговаря на съдържанието на дисертацията.

Дисертационният труд на Калина Дечева-Петкова е задълбочено научно изследване, както по отношение на разглежданата проблематика, така и по отношение на нейното анализиране и направените изводи. От представения текст става ясно, че Калина Дечева-Петкова е ерудиран лингвист, със сериозна теоретична подготовка и подчертан научен интерес. Поздравявам авторката и научния ѝ ръководител – проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак и убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Калина Дечева-Петкова научно образователната степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

София, 15.01.2025

Проф. д-р Ерилла Швайцер